

- **Otto Gutfreund (3. 8. 1889 Dvůr Králové – 2. 7. 1927 Praha)**

Sochař Otto Gutfreund byl jednou z nejdůležitějších postav českého výtvarného umění prvních tří desetiletí 20. století. Narodil se roku 1889 ve Dvoře Králové. Po absolvování základní školy se rozhodl pro výtvarnou dráhu a začal studovat na Škole výtvarných umění v Bechyni v ateliéru keramiky. Mezi lety 1905 až 1909 navštěvoval Uměleckoprůmyslovou školu v Praze. V roce 1909 odjel do Paříže, aby mohl studovat v ateliéru významného francouzského sochaře Antoina Bourdella. Strávil tam rok a před návratem do Prahy podnikl ještě cestu po Anglii, Belgii a Nizozemí.

Během studia ve Francii se seznámil s novým uměleckým směrem, kubismem. Kubističtí umělci přišli s úplně novým způsobem zachycení objektu. Jejich snahou bylo zobrazené předměty nabídnout divákovi z mnoha úhlů pohledu najednou. „Rozložili“ je proto na co nejjednodušší části, které pak nově skládali k sobě. Kubismus se projevoval především v malířství, jeho hlavními představiteli byli Pablo Picasso a Georges Braque. Gutfreunda však nový umělecký směr zaujal natolik, že ho začal uplatňovat ve své sochařské tvorbě. Jeho kubistické období spadá do let 1911 až 1914 (např. sochy *Cellista*, *Viki*, *Kubistické poprsí*).

V době vyhlášení 1. světové války pobýval Gutfreund v Paříži, kde dne 22. srpna 1914 vstoupil do francouzské cizinecké legie. Byl zařazen do první československé zahraniční jednotky - Roty Nazdar. Jako její člen se zúčastnil bojů na řece Sommě, u Arrasu a v Champagni. V roce 1915 protestoval proti rozpuštění Roty Nazdar a dostal se do sporu s nadřízenými. V dubnu 1916 byl propuštěn z vojenské služby, obviněn ze vzpoury a do konce války uvězněn v internačním táboře. I v době válečné vřavy si však Gutfreund dokázal najít čas na vlastní tvorbu. Během bojů a později v zajateckém táboře si například dělal náčrty, na jejichž základě po skončení války vytvářel barevné křídové kresby, ve kterých zachycuje život v legiích a v táboře.

Po skončení války pobýval krátce v Paříži, roku 1920 se však rozhodl k návratu do Prahy. Podařilo se mu překonat počáteční obtíže a opět se zapojit do místního uměleckého života. Úspěšně pokračoval především ve své sochařské

tvorbě. Byly mu svěřovány veřejné zakázky jako např. *pomník Babičky Boženy Němcové* v Ratibořicích nebo *pomník T. G. Masaryka*. Část jeho poválečné tvorby je rovněž věnována československým legiím: vytvořil kolorované plastiky legionářů a je autorem reliéfu *Návrat legií*, který byl určen pro hlavní vchod Legiobanky v Praze Na Poříčí. Pro Československou obec legionářskou navrhl znak, který se používá dodnes. Důležitou součástí jeho tvorby jsou také portréty a menší poetické plastiky s civilními náměty (*Děvče se psem, Švadlenka, Milenci, Soupeři*).

V roce 1926 byl jmenován profesorem na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Dne 2. června 1927, ve svých 37 letech, tragicky zahynul při koupání v Praze ve Vltavě.

Použitá literatura:

CÍSAŘOVSKÝ, Josef, *Otto Gutfreund*, Praha 1962.

DĚJEV, Platon, *Výtvarníci legionáři*, Praha 1937.

HOROVÁ, Anděla (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění (A-M)*, Praha 1995.

SRP, Karel, *Sochařství dvacátých a třicátých let*, In: *Dějiny českého výtvarného umění 1890/1938 IV/2*. Praha 1998.

Pole tvůrčí a válečná (Výtvarné umění ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha), katalog k výstavě, Moravská galerie v Brně, 2008.

KDE JE MOŽNÉ VIDĚT DÍLA OTTO GUTFREUNDA?

Česká Republika:

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE V HLUBOKÉ NAD VLTAVOU, HLUBOKÁ NAD VLTAVOU

GALERIE BENEDIKTA REJTA, LOUNY

GALERIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, PRAHA

GALERIE MĚSTA TRUTNOVA, TRUTNOV

GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ V HRADCI KRÁLOVÉ, HRADEC KRÁLOVÉ

GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE (GASK), KUTNÁ HORA
GALERIE UMĚNÍ KARLOVY VARY, KARLOVY VARY
GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ, CHEB
GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V OSTRAVĚ, OSTRAVA
KRAJSKÁ GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ, ZLÍN
MORAVSKÁ GALERIE, BRNO
MUSEUM KAMPA, PRAHA
MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC
NÁRODNÍ GALERIE, PRAHA
OBLASTNÍ GALERIE VYSOČINY, JIHLAVA
SEVEROČESKÁ GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V LITOMĚŘICÍCH, LITOMĚŘICE
VLASTIVĚDNÝ ÚSTAV, OLOMOUC
VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV, PRAHA
VÝCHODOČESKÁ GALERIE V PARDUBICÍCH, PARDUBICE
UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUSEUM, PRAHA
ZÁPADOČESKÁ GALERIE V PLZNI, PLZEŇ
ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE, PRAHA

Německo:

LEHMBRUCK MUSEUM, DUISBURG
HAMBURGER KUNSTHALLE, HAMBURG
MUSEUM FOLKWANG, ESSEN

